

С. В. Ушеренко
к. е. н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ЗМІН

Імперативи успішної реалізації всеосяжних суспільних реформ і програм розвитку, напрями яких визначені Указом Президента України «Стратегія сталого розвитку» від 12.01. 2015 р. №5/2015 і які спрямовані на вихід України на траєкторію сталого розвитку к 2020 року [1], передбачають залучення відповідних різноманітних ресурсів, серед яких визначальними є інвестиційні та фінансові ресурси, що пов'язано з активізацією інвестиційно-інноваційної діяльності. Це актуалізує трансформацію державної інвестиційної та фінансової політики на засадах парадигми сталого інноваційного розвитку [2].

Утвердження парадигми сталого інноваційного розвитку як безальтернативної концепції виходу країни на шлях сталого розвитку у стислий історичний період за прогресивним світовим досвідом і динамічного поступу за вектором інтеграції до Євросоюзу вимагає інституціоналізації механізмів залучення та введення в інноваційно-інвестиційний цикл фінансових та інвестиційних ресурсів, що має стати одним з пріоритетних напрямів державної політики у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності [3].

Головним змістом роботи у цьому напрямі є розроблення і прийняття нормативно-правових актів, визначаючих дію інвестиційних, фінансово-кредитних механізмів і які мають бути відзначені структурною повнотою і системною завершеністю, а також формування відповідної розвиненої інфраструктури для впровадження цих механізмів в практику ресурсного забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності. Така інфраструктура включає венчурні та інноваційні фонди, розгалужену мережу небанківських фінансово-кредитних та гарантійно-кредитних установ, спеціалізовані

банківські установи реконструкції та розвитку, агентства регіонального розвитку. За теперішніх умов такої розвиненої інфраструктури в Україні не має.

Актуальною проблемою для національної економіки є забезпечення збалансованих зовнішньоекономічних відносин, що передбачає вирівнювання зовнішньоекономічного балансу між експортом та імпортом товарів та послуг. При цьому це має бути досягнуто шляхом вирівнювання як експорту наукоємних товарів, технологій та послуг, так й імпорту, який є необхідним для модернізації вітчизняного промислового та агропромислового комплексів. Вирішення цієї проблеми потребує системного інституціонального забезпечення, що включає державне стимулювання експортерів та імпортерів наукоємних товарів та послуг шляхом формування сприятливих економічних, правових, організаційних та інших умов для розширення наукоємного експорту-імпорту. Такі завдання мають покладатися на спеціалізовану державну фінансово-кредитну установу, яка може бути утвореною за організаційно-правовою формою Державного експортно-імпортного агентства (далі – ДЕІА) у форматі публічного акціонерного товариства.

До фінансових послуг з державної підтримки наукоємного експорту та імпорту які має організувати надання ДЕІА доцільно включити : кредитування на пільгових умовах експорту-імпорту наукоємної продукції; страхування українського експортера від комерційних та некомерційних ризиків; надання банкам-кредиторам за наданими кредитами для експорту вітчизняної продукції гарантій щодо виконання зобов'язань українськими експортерами під час участі в міжнародних тендерах; кредитування операцій сертифікації наукоємної вітчизняної продукції, перспективної для експорту, а також кредитування операцій її просування на зовнішній ринок; надання консалтингових та інжинірингових, послуг для експорту та імпорту наукоємної продукції українським науково-технічним організаціям та промисловим підприємствам; забезпечення державного контролю та ліцензування експорту високих технологій, наукоємних товарів та послуг для недопущення просування в Україну застарілих та екологічно небезпечних технологій. Від діяльності ДЕІА

слід очікувати зростання частки наукоємної продукції та послуг в структурі українського експорту і раціоналізації імпорту Україною високих технологій, наукоємних товарів та послуг.

Враховуючи обмеженість державних інвестиційних та фінансових ресурсів, одним із перспективних фінансово-кредитних механізмів реалізації пріоритетних національних проектів, які мають бути розроблені за пріоритетними напрямками суспільних трансформацій за векторами стратегії сталого розвитку, має стати механізм залучення коштів приватного сектору національної економіки у форматі публічно-приватного партнерства (далі – ППП). ППП тут розкриваємо як інституціональне та організаційне об'єднання органів, організацій, установ публічної влади (на національному, галузевому, регіональному рівні) і приватного бізнесу, закріплені як на інституціональній, так і на договірній основі відносини між державою, іншими суб'єктами публічного права (публічним партнером) і суб'єктами підприємницької діяльності (приватним партнером) на фіксований або необмежений період часу, в яких обидві сторони взаємодіють і співінвестують фінансові, майнові та інтелектуальні ресурси для досягнення конкретних цілей щодо реалізації суспільно значущих та стратегічно важливих проектів у різних сферах діяльності – від національних проектів, які забезпечують технологічне оновлення та модернізацію базових галузей реального сектору економіки України до надання суспільних послуг в масштабі всієї країни або її регіонів.

Список літератури :

1. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020" від 12.01.2015 р. №5/2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>

2. Гусев В.О. Утвердження парадигми сталого інноваційного розвитку в Україні в кн. Сталий розвиток — XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2017: колективна монографія /Андерсон В.М., Балджи М.Д., Баркан В.І. [та ін.]; НТТУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Київ, 2017.— 564 с., авторські С. 29 – 45.

3. Ушеренко С.В. Інституціональне забезпечення інноваційного розвитку підприємництва. Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку:Зб. матеріалів I Міжнар. наук.-практ. Конференції [Електронний ресурс]. —К. : КНЕУ, 2017. — С. 348-353.

УДК 330.322

Ю. Л. Ференц, Д. Г. Ткаченко
студентки 3 курсу факультету міжнародної
економіки і менеджменту
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Н.к.: І. П. Петренко
к. е. н., доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

РОЛЬ БАНКІВ У РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Серед найактуальніших питань становлення ринкової моделі господарювання - належне фінансове обслуговування малого й середнього підприємництва. Відомо, що й суб'єкти малого бізнесу мають обмежені власні ресурси. Отримати кредити важко з багатьох причин, серед них - незацікавленість комерційних банків у видачі мікrokредитів, складна процедура прийняття банками відповідних рішень, та відсутність у суб'єктів малого підприємництва майна, що може бути заставою [1].

Мале підприємництво як самостійна соціально-економічна система розвивається в складних умовах. Однак, попри всі негаразди, позитивна динаміка його росту за останні роки свідчить про значний внутрішній потенціал. Негативно вплинули на розвиток малого і середнього підприємництва економічні процеси, такі, як: погіршення фінансової ситуації, девальвація національної грошової одиниці, нестабільність банківської